

Nr 187.

Ankom till riksdagens kansli den 31 maj 1918 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av vissa framställningar under fjärde huvudtiteln av statsverkspropositionen och propositionen angående tilläggsstat för år 1918.

(1:a avd.)

Framställningar rörande anslag å 1919 års riksstat.

1:o) I den till riksdagen den 14 januari 1918 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under punkt 3 av fjärde huvudtiteln föreslagit riksdagen att, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över lantförsvärenden den 14 januari 1918 fogade förslag till ny stat för generalitetsstaten, öka ordinarie anslaget till generalitetsstaten, nu 234,870 kronor, med 650 kronor till 235,520 kronor.

Generalitets-
staten.

[3.]^{*)}

Sedermera har Kungl. Maj:t i den till riksdagen avlåtna, den 19 april 1918 dagtecknade propositionen angående tillfällig löneförbättring åt viss personal vid armén (nr 361) — med ändring av det i statsverkspropositionen framlagda förslaget till ny stat för generalitetsstaten — föreslagit riksdagen att ur staten för generalitetsstaten utesluta den i nämnda stat intagna anmärkning angående ersättning till medlemmar av generalitetet för tjänsteresor till möten och mönstringar.

Beträffande utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till dels det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över lantförsvärenden sid. 9—16, dels ock det vid propositionen nr 361 rörande tillfällig löneförbättring fogade statsrådsprotokollet sid. 70—72.

Vad till en början beträffar beloppet av förevarande anslag har av Kungl. Maj:t föreslagits en höjning av posten till hyra, expenser m. m.

Utskottets
yttrande.

*) Hänvisar till punkt i statsverkspropositionen.

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 6 saml. 85 häft. (Nr 187.)

med 4,250 kronor. På grund av att fastigheter enligt Kungl. Maj:ts förslag inköpts dels för tredje arméfördelningens stabsexpedition i Skövde och dels för sjätte arméfördelningens motsvarande expedition i Östersund, kan samma post emellertid minskas med (1,025 + 2,400 =) 3,425 kronor. Slutsumman av posten hyra, expenser m. m. bör alltså upptagas 825 kronor högre än för innevarande år.

Däremot har en minskning föreslagits å posten till gottgörelse för tjänstehästar med 2,575 kronor.

Det sätt, varpå anslaget sålunda beräknats, har icke föranlett någon erinran från utskottets sida.

Med anledning härav har utskottet låtit uppgöra nytt förslag till stat för generalitetsstaten, vilken stat slutar å ett belopp av (234,870 + 825 — 2,575 =) 233,120 kronor.

Vidkommande därefter Kungl. Maj:ts förslag om uteslutande ur staten av anmärkningen angående inskränkning i ersättningen till medlemmar av generalitetet för tjänsteresor till möten och mönstringar, har utskottet icke velat motsätta sig detsamma.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med godkännande av vid detta utlåtande fogat förslag till ny stat för generalitetsstaten (Bil. A), minska ordinarie anslaget till generalitetsstaten, nu 234,870 kronor, med 1,750 kronor till 233,120 kronor.

Hyresbidrag
åt gifta under-
officerare med
vederlikar.

[43.]

2:o) Under punkt 43 av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande, i enlighet med i statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 januari 1918 angivna grunder, av särskilt hyresbidrag åt gifta underofficerare med vederlikar vid armén å extra stat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag av 36,000 kronor, och har utskottet i sitt utlåtande nr 4 A anmält sig framdeles skola avgiva utlåtande rörande detta anslag.

Sedermere har emellertid Kungl. Maj:t i propositionen nr 361 angående tillfällig löneförbättring åt viss personal vid armén återkallat den sålunda gjorda framställningen.

Vid sådant förhållande erfordras icke något statsutskottets vidare yttrande i fråga om detta anslag; vilket utskottet härmed skolat för riksdagen

omförmäla.

3:o) I punkt 59 under fjärde huvudtiteln av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående anordnande av avloppsledningar från militäretablissemangen å Järvafältet, tills vidare under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1919 beräkna ett belopp av 166,050 kronor.

Avloppsledningar å Järvafältet.

[59].

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 3 maj 1918 dagtecknad proposition (nr 423), under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels för anordnande av avloppsledningar från militäretablissemangen å Järvafältet å tilläggsstat för år 1918 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor;

dels ock för samma ändamål å extra stat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 161,000 kronor.

Beträffande utredningen i detta ämne får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts framställning avser att anordna erforderliga avloppsledningar för de beslutade nya kasernetablissemangen å Järvafältet. För ändamålet finnes redan tillgängligt ett belopp av 39,000 kronor.

Utskottets yttrande.

Enligt det nu framlagda förslaget skola ifrågavarande avloppsledningar för kasernerna anordnas i samband med vissa för statens järnvägar nödvändiga ledningar av samma slag. Hela anläggningskostnaden skulle uppgå till 456,200 kronor, varav 300,000 kronor skulle bestridas av lantförsvarets medel.

Då, såsom nämnts, 39,000 kronor redan äro för ändamålet tillgängliga, erfordras under fjärde huvudtiteln ytterligare 261,000 kronor. Av detta belopp hava 100,000 kronor ansetts bära uppföras å 1918 års tilläggsstat och återstoden av beloppet å extra stat för år 1919.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet beträffande 1919 års stat hemställa,

att riksdagen må för anordnande av avloppsledningar från militäretablissemangen å Järvafältet å extra stat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 161,000 kronor.

Garnisons-
sjukhusen i
Stockholm, å
Karlsborg och
i Boden.
[68.]

4:o) Under punkt 68 av fjärde huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, med godkännande av de vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stater för garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, öka ordinarie reservationsanslaget till samma garnisonssjukhus, nu 133,050 kronor, med 42,650 kronor till 175,700 kronor.

Beträffande departementschefens utredning i fråga om detta anslag får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 344—386.

Utskottets
yttrande.

De brister i fråga om såväl organisation som utrustning, som förefinnas vid garnisonssjukhuset i Stockholm, hava föranlett en omarbetning av den för sjukhuset fastställda staten, för att sjukhuset skall bli i stånd att bättre fylla sin uppgift.

Då frågan om sjukhusets framtida förläggning ännu icke är fullt ordnad, hava emellertid blott sådana ändringar i den gällande staten föreslagits, vilka icke längre kunnat undanskjutas. Den nu föreslagna utökning utav personalen å denna stat belyses av nedanstående tablå, utvisande personaltillgången vid vissa civila sjukhus i jämförelse med garnisonssjukhuset:

Sjukvårdsinrättning.	Medeltal vårdade för dag under året.			Högsta antalet vårdade för dag under året.			Personalens storlek.			% personal av antal vårdade					
										i medeltal			vid högsta antal vårdade.		
	1915	1916	1917	1915	1916	1917	1915	1916	1917	1915	1916	1917	1915	1916	1917
Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, Göteborg	437	452	—	517	524	—	142	145	—	32.5	32.1	—	27.5	27.7	—
Malmö allmänna sjukhus	424	428	—	463	457	—	186 ¹⁾	188 ¹⁾	—	43.9	43.9	—	40.2	41.1	—
Malmö läns sjukvårdsinrättning i Lund	436	440	—	511	469	—	184	186	—	42.2	42.3	—	36.0	39.7	—
Maria sjukhus, Stockholm ²⁾	184	125	—	212	217	150	82	82	70	44.6	65.6	—	38.7	37.8	46.7
Sabbatsbergs sjukhus, Stockholm ³⁾	514	535	533	605	600	637	—	—	326	63.4	60.9	61.9	53.9	54.3	51.2
” ” ” ” ⁴⁾	514	535	533	605	600	637	—	—	210	40.9	39.3	39.4	34.7	35.0	33.0
Serafimerlasarettet, Stockholm	388	418	435	447	471	494	—	—	212	54.6	50.7	48.7	47.4	45.0	42.9
Garnisonssjukhuset i Stockholm	—	197	185	—	289	303	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” befintlig personal 1918 ⁵⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	5)55	—	27.9	29.7	—	19.0	18.2
” enligt 1917 års stat ⁶⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	6)43	—	21.8	23.2	—	14.9	14.2
” ” 1919 föresla- gen stat ⁶⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	5)64	—	32.5	34.6	—	22.1	21.1

Anmärkingar:

- 1) Inberäknade 18 sjuksköterskeelever.
2) Sjukhuset under ombyggnad sedan maj 1916. Ej fullbelagt 1916—1917.
3) Inberäknade 116 sjuksköterskeelever.
4) Icke inberäknade 116 sjuksköterskeelever.
5) Såsom kommenderade förutsättas dessutom översjukvaktare, sjukhusfurir, sjukvaktare, handräckningsmanskap, skrivbiträden.
6) Procentsiffror uträknade efter ovan nämnda patientantal, som sannolikt kommer att ökas.

Det uppgjorda statförslaget slutar å ett belopp av 140,000 kronor eller 36,850 kronor mera än nu gällande stats slutsumma.

Beträffande staterna för garnisonssjukhusen å Karlsborg och i Boden hava därjämte föreslagits vissa förändringar, varigenom dessa stater komma att ökas med respektive 1,300 kronor och 5,500 kronor.

Förevarande anslag upptager enligt Kungl. Maj:ts förslag följande poster:

staten för garnisonssjukhuset i Stockholm	kronor	140,000: —
» » » å Karlsborg	»	11,300: —
» » » i Boden	»	24,400: —
	Summa kronor	175,700: —

Utskottet, som funnit de av Kungl. Maj:t i de nya staterna upptagna utgifterna av behovet påkallade, får, med tillstyrkande av vad Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit, hemställa,

att riksdagen må, med godkännande av de vid statsrådsprotokollet den 14 januari 1918 fogade förslag till stater för garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, öka ordinarie reservationsanslaget till samma garnisonssjukhus, nu 133,050 kronor, med 42,650 kronor till 175,700 kronor.

Framställning rörande anslag å 1918 års tilläggsstat.

Avlopps-
ledning
å
Järvafältet.

5:o) Under hänvisning till vad utskottet under punkt 3:o) här ovan anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för anordnande av avloppsledningar från militäretablissemangen å Järvafältet å tilläggsstat för år 1918 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Stockholm den 31 maj 1918.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzélius, O. M. Strömberg, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, O. Bergqvist, C. G. Ekman H. G. W. Wrangel, A. C. Lindblad, J. L. Widell, A. Pers, greve N. F. Posse och J. Pålsson samt
från andra kammaren: herrar J. B. Eriksson i Grängesberg, H. Andersson i Skivarp, J. Olofsson i Digernäs, N. A. Nilsson i Kabbarp, A. Anderson i Råstock, C. Persson i Stallerhult, J. Jönsson i Revinge, O. H:son Waldén, G. Odqvist, S. Bengtsson i Norup, J. A. Ingvarson och C. R. Jansson i Falun.

Förslag
till
Stat
för *Generalitetsstaten.*

E n h e t s k o s t n a d .				Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning		Kronor.					
	å kr. pr dag i 365 dagar.							
8 000	7	2 555	10 555	Officerare.				
6 000	6	2 190	8 190	Inspektör för infanteriet, inspektör för militärläroverken m. m., armé- fördelningschefer, generalfälttyg- mästare, chef för fortifikationen, generalstabschef	11	116 105	—	—
1 000	—	—	1 000	Inspektör för kavalleriet	1	8 190	—	—
500	—	—	500	Inspektör för kavalleriet, kommen- dant i Boden och militärbefäl- havare å Gottland, arvoden . . .	3	3 000	—	—
				Såsom brigadchefer förordnade rege- mentschefer vid infanteriet, arvoden	12	6 000	—	133 295
				Civilmilitär personal.				
4 500	5	1 825	6 325	Fältläkare	6	—	—	37 950
				Gottgörelse för tjänstehästar.				
400	1	365	765	Lönertillägg och furageersättning för sammanlagt 30 tjänstehästar, <i>för- slagsvis, högst</i>	30	22 950	—	—
250	—	—	250	Lönertillägg för 6 tjänstehästar . .	6	1 500	—	24 450
				Hyra, expenser m. m.				
				Till hyra, eldning, belysning och städ- ning av inspektörens för in- fanteriet, inspektörens för militär- läroverken m. m., arméfördelnings- chefernas samt inspektörens för kavalleriet expeditioner ävensom				
				Transport	—	—	—	195 695

Enhetskostnad.				Anst.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, lönetillägg. Kronor.	Dagavlöning, furageersättning		Summa kronor.			
	å kr. pr dag i 365 dagar.	kronor.				
				—	—	195 695 —
			till skrivmaterialier, blanketter, övriga tryckalster, underhåll av expeditiousmateriel, inbindning samt fyllnad i dagavlöning åt expeditionshavande underofficerare m. m. vid nämnda expeditioner	—	—	37 425 —
			Summa kronor	—	—	233 120 —

Ann. 1. De i staten upptagna medel till gottgörelse för tjänstehästar skola, i de fall då stamhäst icke tillhandahålles vederbörande enligt de nya bestämmelserna rörande hästhållningen vid armén, användas sålunda, att dylik gottgörelse utgår för två hästar till officer ur generalitetet, inspektören för kavalleriet och förste adjutant hos arméfördelningschef samt för en häst till andre adjutant hos arméfördelningschef.

Ann. 2. I den mån kronan enligt särskilda av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser tillhandahåller stamhästar i stället för tjänstehästar, skall i staten upptagen gottgörelse för tjänstehästar icke vidare utgå. Likaledes skall, i den mån kronan enligt särskilda av Kungl. Maj:t givna bestämmelser övertager anskaffning och underhåll av tjänstehästs mundering samt tillhandahållande in natura av stallrum, furage, vatten, ljus, veterinärvård och skoning för dylik häst ävensom ombesörjer tjänstehästs skötsel, det i staten upptagna lönetillägget nedsättas till 250 kronor för år räknat samt furageersättningen indragas.